

CURRICULUM VITAE

გვარი: ალექსიძე

სახელი: მარინა

სამუშაო ადგილი: ი.ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი,
აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი, ირანისტიკის დეპარტამენტი

მისამართი: თბილისი, კეკელიძის ქ. 5.

ელ. ფოსტა: marinalexidze@hotmail.com

სამსახურებრივი გამოცდილება, პროფესიული საქმიანობა

1987 - გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის უმცროსი მეცნიერ-თანამშრომელი.

1987-1993 - გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი.

1994-2006 - ი. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის
ფაკულტეტის დოცენტი.

2006 წლიდან - ი. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის ირანისტიკის
დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი.

სამეცნიერო ხარისხი, აკადემიური წოდება და გამოქვეყნებული შრომები

(გამოქვეყნებული შრომების სია, შესაძლებელი მიეთითოს დანართის სახით)

ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, ფილოლოგიის დოქტორი.

გამოქვეყნებული შრომები

წიგნები

1. სპარსელები და სპარსული კულტურა მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოში, თბილისი, 2009.
2. Georgia and the Muslim East in the Nineteenth Century, Studies in the History of Culture, Religion and Life, Tbilisi, 2011.
3. საქართველო მეცხრამეტე საუკუნის ირანელ მოგზაურთა თვალით, თბილისი, 2012.
4. საქართველო ყაჯართა პერიოდის სპარსულ წყაროებში. სამოგზაურო და მემუარული ლიტერატურა, თბილისი, 2016.

5. არფა' ად-დოულე და საქართველო, თბილისი, 2017 (გრ. ბერაძისა და ი. კომორიძის თანაავტორობით).

სახელმძღვანელო

1. სპარსული ლიტერატურის ქრესტომათია, ტ. 3, თბილისი, 2006 (ლ. ჟორჯოლიანის, თ. შურღაიასა და მ. ბურჯანაძის თანაავტორობით).

სტატიები

1. თახალლუსი ჰაფეზის ლირიკაში, *საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე*, 120, #2, 1985, 429-432.
2. საკუთარ სახელთა ხმარების ზოგიერთი საკითხი ჰაფეზის ლირიკაში, *მაცნე, ენისა და ლიტერატურის სერია*, #2, 1986, 101-107.
3. საკუთარ სახელთა როლი ანტიტეზის შექმნაში, *მაცნე, ენისა და ლიტერატურის სერია*, #4, 1986, 110-113.
4. ზელიხას სახე სპარსულ-ტაჯიკურ ლირიკაში, *ჯეჯანმარდი*, 4, 1990, 23-27.
5. ლიტერატურისმცოდნეობის პრობლემების კვლევის ავტომატიზაცია და ფორმალიზაცია, *მაცნე, ენისა და ლიტერატურის სერია*, #3, 1992, 81-93.
6. „შაჰ-ნამეს“ შედარებათა სამყარო, *ქუთაისის უნივერსიტეტის მოამბე*, #1, 1995, 37-64.
7. წერილი როგორც მეტყველების ფორმა ფირდოუსის „შაჰ-ნამეში“, *ლიტერატურა და ხელოვნება*, #4, 1998, 21-31.
8. აღმოსავლეთი და დასავლეთი დავით ბატონიშვილის „ახალ შიხში“, *XVIII-XIX საუკუნეთა ქართული ლიტერატურის ისტორიის ნარკვევები*, თბილისი, 2001, 67-89.
9. იბლისის დაცემის სუფიური გააზრება სპარსულ კლასიკურ მწერლობაში, *ACADEMIA*, 2, 2002, 48-54.
10. სპარსული „სასიმღერო ხმები“ გარდამავალი ხანის ქართულ ლირიკაში, *კულტურათა გზაჯვარედინი: XVIII-XIX საუკუნეთა ქართული ლიტერატურის ისტორიის ნარკვევები*, თბილისი, 2002, 106-133.
11. სპარსული მარსიას სათავეებთან, *თსუ შრომები*, 341, მიძღვნილი პროფ. ა. ლეკიაშვილის დაბადების 80 წლისთავისადმი, თბილისი, 2002, 8-18.
12. Fazel-Khan Garrusi and Tbilisi, *Iran and the Caucasus, Research Papers from the Caucasian Centre for Iranian Studies*, vol. 7, 1-2, 2003, 125-132.

13. სპარსული ლიტერატურა კავკასიაში (სომხეთი, საქართველო და დაღესტნის ავტონომიური რესპუბლიკა), *სპარსული ლიტერატურის ენციკლოპედია*, ტ.5, თეირანი, 2003 (სპარსულ ენაზე, ავტორთა ჯგუფთან ერთად).
14. ჰაჯ საიიაჰი საქართველოში, *პერსპექტივა - XXI*, #10, თბილისი, 2008, 6-13.
15. ისლამი და კონფესიათმორისი ურთიერთობანი XIX საუკუნის თბილისში, *დავით კობიძე 100*, საიუბილეო კრებული, თბილისი, 2008, 233-241.
16. Persians in Georgia, *Journal of Persianate Studies*, vol. 1, 2008, BRILL, Leiden, 254-260.
17. Le Cheikh Sana'an et Tiflis/Tbilissi, *La Georgie entre Perse et Europe*, L'Harmattan, Paris, 2009, 73-85.
18. სპარსული დუქნები XIX საუკუნის თბილისში, *დავით კაციტაძე 80*, საიუბილეო კრებული, თბილისი, 2009, 51-60.
19. საქართველო ყაჯართა პერიოდის ირანელ მოგზაურთა თვალით, *აღმოსავლეთმცოდნეობა, Oriental Studies*, # 1, თბილისი, 2012, 176-185.
20. ქალი და მორალის საკითხები XIX საუკუნის ირანელ მოგზაურთა წიგნებში, *კონსტანტინე ფაღავა 90*, საიუბილეო კრებული, თბილისი, 2012, 117-120.
21. Georgia in Persian Travelogues of the Qajar Period, *ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო, The Near East and Georgia*, VII, თბილისი, 2013, 194-197.
22. მირზა რეზა ხანის „აღმასის სასახლე“ თბილისში, *აღმოსავლეთმცოდნეობა, Oriental Studies*, #2, თბილისი, 2013, 140-145.
23. მირ ფათაჰ მუშტაიდისა და მისი ბაღის ისტორია: ლეგენდები და სინამდვილე, *აღმოსავლეთმცოდნეობა, Oriental Studies*, #3, თბილისი, 2014, 221-234.
24. მოჰამად სადეყ თეფლისის ხელნაწერი წიგნი, *აღმოსავლეთმცოდნეობა, Oriental Studies*, #4, თბილისი, 2015, 121-126.
25. ყადრი შირაზი იმამყული ხან უნდილაძის ტრიუმფისა და დაცემის შესახებ, *საისტორიო კრებული*, 5, წელიწდეული, 2015, 160-177.
26. ყაჯართა ოჯახის წევრები თბილისში, *აღმოსავლეთმცოდნეობა, Oriental Studies*, #5, თბილისი, 2016, 340-350.
27. იაყუბ მირზა თაბრიზი და მისი „მოგზაურობის წიგნი“, *ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო*, IX, 2016, 171-177.
28. მოჰამად მოსადეყის „მოგონებების წიგნის“ ცნობები საქართველოს შესახებ, *ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო*, IX, 2016, 178-181 (გრ. ბერაძის თანაავტორობით).

განათლება/ტრენინგი

1978-1983 - თსუ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი, ირანული ფილოლოგიის განყოფილება.

- 1983-1986 - გ.წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის ასპირანტურა.
 1996 - ტრენინგ-კურსი სპარსულ ენასა და ლიტერატურაში, ისფაჰანის უნივერსიტეტი (ირანი).
 2015 - ტრენინგ-კურსი სპარსულ ენასა და ლიტერატურაში, თეირანის უნივერსიტეტი (ირანი).

მონაწილეობა სამეცნიერო კონფერენციებში, ექსპერიმენტებში ...

1. სპარსული მარსიას სათავეებთან, პროფ ა. ლეკიაშვილის დაბადების 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 26-27 აპრილი, 2000.
2. იბლისის დაცემის სუფიური გააზრება სპარსულ კლასიკურ მწერლობაში, პროფ მ. ანდრონიკაშვილისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 26-27 დეკემბერი, 2000.
3. The Orient and the Occident in Prince David's "The New Shikh" (აღმოსავლეთი და დასავლეთი დავით ბატონიშვილის „ახალ შიხში“), საერთაშორისო მრგვალი მაგიდა „საქართველო ირანსა და ევროპას შორის“, თბილისი, 20-21 აპრილი, 2001.
4. Iranian Inhabitants and their Culture in the Nineteenth-Century Tbilisi (ირანელები და მათი კულტურა XIX საუკუნის თბილისში), მრგვალი მაგიდა „თბილისი XIX საუკუნეში: ისტორია და კულტურა“, თბილისი, 10-11 იანვარი, 2002.
5. Iranians in the Nineteenth-Century Tbilisi: Fazel-Khan Garrusi (ირანელები XIX საუკუნის თბილისში: ფაზელ-ხან გარუსი), საერთაშორისო კონფერენცია „თბილისი XIX საუკუნეში“, თბილისი, 10-13 ივნისი, 2002.
6. Islam and Cross-Confessional Processes in the 19th Century Tbilisi (ისლამი და კონფესიათშორის პროცესები XIX საუკუნის თბილისში), საერთაშორისო კონფერენცია „XIX საუკუნის თბილისი: ისტორია და კულტურა“, ვენეცია, (Universita Ca Foscari di Venezia), 26-28 ივნისი, 2003.
7. Persians in Georgia: 1801-1921 (სპარსელები საქართველოში: 1801-1921 წლები), ASPS-ის (სპარსულენოვან საზოგადოებათა კვლევის ასოციაცია, აშშ) მესამე საერთაშორისო ბიენალე „საზოგადოება, ისტორია და კულტურა სპარსულენოვან სამყაროში“, თბილისი, 8-11 ივნისი, 2007.
8. ფარაჰანის „მოგზაურობათა წიგნი“ საქართველოს შესახებ, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პირველი საფაკულტეტო სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი ა. შანიძის დაბადების 120 წლისთავისადმი, თბილისი, 25-27 ივნისი, 2007.
9. Haj Sayyah in Tbilisi (ჰაჯ საიიაჰი თბილისში), არიას საერთაშორისო უნივერსიტეტის სამეცნიერო კონფერენცია „ირანი და კავკასია“, ერევანი, 6-8 ივნისი, 2008.
10. თბილისური წარმომავლობის სპარსულენოვანი პოეტები XIII საუკუნეში, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მეორე საფაკულტეტო სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი შ. ნუცუბიძის დაბადების 120 წლისთავისადმი, თბილისი, 10-12 ივნისი, 2008.
11. ქალი და მორალის საკითხები XIX საუკუნის ირანელ მოგზაურთა წიგნებში, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი ვ. ფაღავას დაბადების 90 წლისთავისადმი, თბილისი, 2 მაისი, 2009.
12. თბილისი 1918 წელს ირანელი მოგზაურის თვალით, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ირანისტიკის დეპარტამენტისა და საქართველოში ირანის ისლამური რესპუბლიკის საელჩოს ერთობლივი სამეცნიერო კონფერენცია „ირანისტიკის აქტუალური პრობლემები“ მიძღვნილი ა. გვახარია დაბადების 80 წლისთავისადმი, თბილისი, 18 დეკემბერი, 2009.
13. საქართველო ყაჯართა პერიოდის სპარსულ მემუარულ ლიტერატურაში, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის დაარსების 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 3-4 დეკემბერი, 2010.
14. ზაჰირ ად-დოულეს „ბორჟომიეს“ ციკლის ლექსები, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი პროფ ჯ. გიუნაშვილის დაბადების 80 წლისთავისადმი, თბილისი, 2-3 ივნისი, 2011.
15. მირზა რეზა ხანის „ალმასის სასახლე“ თბილისში, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი ვ. გაბაშვილის 100 წლისთავისადმი, თბილისი, 22-23 დეკემბერი, 2011.

16. აბუ ნასრ ფათჰალა ხან შეიბანის თბილისისადმი მიძღვნილი ყასიდა, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 23 დეკემბერი, 2012.
17. Georgia through the Eyes of Iranian Travelers of the Qajar Period (საქართველო ყაჯართა პერიოდის ირანელ მოგზაურთა თვალით), ASPS-ის (სპარსულენოვან საზოგადოებათა კვლევის ასოციაცია, აშშ) მეექვსე საერთაშორისო ბიენალე, სარაევო, 1-6 სექტემბერი, 2013.
18. Members of the Qajar Family in Tbilisi (ყაჯართა ოჯახის წევრები თბილისში), ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის, კავკასიის ობსერვატორიისა და ანატოლიური კვლევების ფრანგული ინსტიტუტის საერთაშორისო კონფერენცია „მზერა წარსულსა და მომავალში: კავკასიაში ირანული გავლენის წვდომა“ მიძღვნილი აკად. გ.წერეთლის დაბადების 110 წლისთავისადმი, თბილისი, 1-2 ოქტომბერი, 2014.
19. The Caucasus in Russian Oriental Policy in 1820's and Mir Fattah the Mujtahid (კავკასია რუსეთის აღმოსავლურ პოლიტიკაში 1820-იან წლებში და მირ ფათაჰ მუშტაიდი), ოპიანის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო უსაფრთხოების კვლევის მერმონ ცენტრის რუსულ-სპარსული უორქშოფი „მოგება და წაგება დიდ თამაშში: ლიტერატურა, ხელოვნება და დიპლომატია რუსეთსა და ირანს შორის“, კოლუმბუსი, 7-8 ნოემბერი, 2014.
20. მირ ფათაჰ მუშტაიდისა და მისი ბაღის ისტორია: ლეგენდები და სინამდვილე, საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის მუდმივმოქმედი სემინარი „საუბრები ლურჯ სუფრასთან“, თბილისი, 10 დეკემბერი, 2014.
21. მოკამად სადევ თეფლისის ხელნაწერი წიგნი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია „ახლო აღმოსავლეთი და კავკასია: ისტორია, კულტურა, პოლიტიკა“ მიძღვნილი აკად. გ.წერეთლის დაბადების 110 წლისთავისადმი, თბილისი, 19-20 დეკემბერი, 2014.
22. მოულანას პოეტური მემკვიდრეობა საქართველოს სიძველეთსაცავებში, ASPS-ის (სპარსულენოვან საზოგადოებათა კვლევის ასოციაცია, აშშ) მეშვიდე საერთაშორისო ბიენალე, სტამბოლი, 8-11 სექტემბერი, 2015.
23. Redemption mission's visit in Georgia (მოსანანიებელი მისიის ვიზიტი საქართველოში), ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების მუზეუმისა და კემბრიჯის უნივერსიტეტის პემბროკის კოლეჯის საერთაშორისო კონფერენცია „დიდი თამაში და საქართველო: აღმოსავლეთ-დასავლეთის პოლიტიკური, კულტურული და ეკონომიკური ურთიერთობები 19-ე საუკუნის პირველ ნახევარში“, თბილისი, 30 სექტემბერი-2 ოქტომბერი, 2015.
24. კავკასია რუსეთის აღმოსავლურ პოლიტიკაში 1820-იან წლებში, საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების მუზეუმის საჯარო დისკუსია „დიდი თამაში და საქართველო XIX საუკუნის პირველ ნახევარში თანამედროვე პოლიტიკური მოვლენების კონტექსტში“, თბილისი, 2 დეკემბერი, 2015.
25. ყადრი შირაზი იმამყული ხან უნდილამის ტრიუმფისა და დაცემის შესახებ, თსუ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის დაარსების 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენცია, თბილისი, 19 დეკემბერი, 2015.
26. ქაშმირის სპარსული ხელნაწერი მინიატურებით საქართველოს ეროვნული მუზეუმის კოლექციიდან (ჯამის „იუსუფ ო ზოლიხა“), ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 24 დეკემბერი, 2015 (ი. კომორიძის თანაავტორობით).
27. საქართველო ყაჯართა პერიოდის ირანელ მოგზაურთა თვალით, თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის არაბული ქვეყნებისა და ისლამური სამყაროს შემსწავლელი ცენტრის კონფერენცია „კულტურათა თანაარსებობა და ურთიერთგავლენები - დიალოგის როლი თანამედროვე გამოწვევების ფონზე“, თბილისი, 25 ნოემბერი, 2016.
28. ინდურ-სპარსული მინიატურები საქართველოს ეროვნული მუზეუმის აღმოსავლური კოლექციებიდან, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია „ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო“, თბილისი, 16-17 დეკემბერი, 2016 (ი. კომორიძის თანაავტორობით).

29. დიპლომატია, არქიტექტურა და პოეზია: მირზა რეზა ხან არფა' ად-დოულე და საქართველო, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გ. წერეთლის სახ. აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია „ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო“, თბილისი, 16-17 დეკემბერი, 2016 (გრ. ბერაძისა და ი. კოშორიძის თანაავტორობით).

სამეცნიერო გრანტებსა და პროგრამებში მონაწილეობა

1. 1997-2000 - საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გრანტი ჯგუფური სამეცნიერო პროექტისათვის „სპარსულ-ქართული ლექსიკონი“.
2. 2000-2002 - RESEARCH SUPPORT SCHEME-ის (ღია საზოგადოების მხარდამჭერი ფონდის კვლევის ხელშეწყობის პროგრამა) გრანტი ჯგუფური კვლევითი პროექტისათვის „ქართული ლიტერატურა XVIII-XIX საუკუნეთა მიჯნაზე: ახალი განვითარების დასაწყისი“.
3. 2001-2003 – INTAS-ის გრანტი საერთაშორისო ჯგუფური კვლევითი პროექტისათვის „თბილისი XIX საუკუნეში: ისტორია და კულტურა“.
4. 2003-2004 - საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გრანტი ჯგუფური სამეცნიერო პროექტისათვის „სპარსულ-ქართული ფრაზეოლოგიური ლექსიკონი“.
5. 2003-2004 – FARIG-ის (საქართველოში აკადემიური კვლევის მეგობრები) გრანტი ინდივიდუალური კვლევითი პროექტისათვის „ახალი ქართული ლიტერატურის დასაწყისი და მისი სოციალური და კულტურული საფუძვლები“.
6. 2014 - ბრიტანეთის აკადემიის გრანტი საერთაშორისო ჯგუფური კვლევითი პროექტისათვის „ლიტერატურა, ხელოვნება, დიპლომატია და იმპერია: ხოსროვ მირზას მისია სანკტ. პეტერბურგში 1829 წელს“ (<http://persian.pem.cam.ac.uk/projects/literature-art-diplomacy-and-empire-khusrau-mirza's-mission-st-petersburg-1829>).
7. 2015-2018 - შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტი (FR/269/1-10/14) ჯგუფური პროექტისათვის „აღმოსავლეთსა და დასავლეთს შორის: ირანელი და ფრანგი ავტორები მე-19 საუკუნის საქართველოს შესახებ“.
8. 2015-2018 - შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტი (FR/372/2-150/14) ჯგუფური პროექტისათვის „შორეული აღმოსავლეთისა და ინდოეთის კულტურის ძეგლები - საქართველოს ეროვნული მუზეუმის უცნობი კოლექციები“.

მ. ალ

თარიღი: 24.04.2017